

Professioneel koeienfotograaf Alger Meekma legt al ruim twintig jaar beroepsmatig koeien vast op de gevoelige plaat. Door de snelle ontwikkelingen ging de donkere kamer definitief op slot en is de race tegen de klok met fotofilms naar het ontwikkellaboratorium verleden tijd. Meekma vertelt over de revolutie in de fotografie, wat hem boeit in zijn vak en over de discussie rond het digitaal bewerken van foto's.

'Kijk, zo wil je een foto graag zien.' Alger Meekma draait zijn laptop wat bij en over het beeldscherm volgen zijn vingers de contouren van een fraaie holsteinkoe. 'De ophangband komt er prachtig uit, het been staat op de juiste plaats voor de uier en de lichtval op de hak is prima. Eigenlijk is dit het doel voor elke foto.'

Wie Alger Meekma (43) uit het Friese Donkerbroek hoort praten over het fotograferen van koeien, proeft de passie die hij heeft voor het holsteinras én het fotograferen van individueel fraaie koeien. 'Het is mijn ambitie om mooie, individuele koeportretten te maken en dat doe ik met erg veel plezier. Sommige mensen vinden van zijportretten dat ze allemaal hetzelfde zijn, maar dat is beslist niet zo. Voor mij maakt het wel uit of die ene poot nu een centimeter naar voren of naar achteren staat. Een foto is pas geslaagd wanneer een koe er minimaal zo goed op staat als dat ze in werkelijkheid is. Het doel van mijn vak is de beste punten van een koe zo goed mogelijk naar voren te laten komen. Ik ben tenslotte reclamefotograaf. Ik werk voor tachtig procent in opdracht van fokkerijorganisaties die met behulp van foto's sperma willen verkopen. Daarom moet ik op details letten en moet een koe gestyld op de foto staan.'

Spijbelen om te fotograferen

Het begin van zijn carrière als fotograaf kan Alger Meekma zich nog heel goed herinneren. 'Op de middelbare school was ik al lid van een fotoclubje. Toen vond ik het maken van foto's erg leuk maar een opleiding tot fotograaf heb ik nooit gevolgd. Eigenlijk wilde ik eerst boer worden, maar ik kom niet van een boerderij dus dat zat er niet in. Mijn broer Klaas Sjoerd werkte, toen ik achttien jaar was, voor het Fries Landbouwblad. Hij had voor de keuringsverslagen foto's nodig en stimuleerde mij om die te maken. Ik heb toen portretfoto's gemaakt tijdens de voorloper van de NRM, Landbouw '82 in de Flevohof. Ik weet nu nog precies welke koeien daar kampioen werden.'

Vanaf dat moment zat de carrière van Meekma in de lift en fotografeerde hij hobbymatig veel koeien, ondanks dat hij nog op de landbouwhogeschool in Leeuwarden zat. 'De meeste keuringen waren op zaterdag maar ik spijbelde ook gerust een dag om te kunnen fotograferen', vertelt Meekma met een glimlach. Na zijn schooltijd begon hij, nu ruim twintig jaar gele-

den, fulltime als zelfstandig professioneel koeienfotograaf. 'Het is mij in die periode behoorlijk voor de wind gegaan. Koeienfoto's kwamen namelijk meer en meer in opkomst.'

Als Alger Meekma terugdenkt aan het begin van zijn portretfotografie schiet hij spontaan in de lach. 'De veehouder kwam tijdens een keuring naar de fotoplaats, zette de koe neer en trok zelf een beetje aan het halter om de benen goed te zetten.

Ik heb geen seconde spijt gehad van de overstap naar digitale fotografie

Vervolgens was er iemand met een mondharmonica om de aandacht van de koe te trekken en knippen maar. Ja, wat dat betreft is er veel veranderd.'

Overstap naar digitale fotografie

Op dit moment zet Alger Meekma jaarlijks ongeveer duizend koeien op de foto in zowel Nederland als Frankrijk. Op de vraag of Meekma nog meer fotografeert dan alleen koeien, vertrekt zijn gezicht. 'Nou, zo heel af en toe een paard omdat wij die voor de hobby hebben, maar ik fotografeer niet graag andere dingen of mensen. Nee, eigenlijk ben ik meer koeienman dan echt fotograaf. Uit de liefde voor fraaie holsteinkoeien is het fotograferen toch min of meer ontstaan.'

De manier van fotograferen is volgens Meekma door de tijd heen aangepast aan het type koe. 'Het ras moet zo gefotografeerd worden dat men datgene kan beoordelen wat graag in een koe gezien wordt. Daarom is men er destijds mee begonnen om holsteinkoeien op een plankje te zetten, de benen voor de uier te positioneren om de achteruier te kunnen zien en de kop omhoog te houden om de lengte en het melktype te

beoordelen. Door de tijd heen zijn we gewoon meer op details gaan letten.'

De veranderingen aan de technische kant van fotografie zijn in de ruim twintig jaar dat Alger Meekma beroepsmatig foto's maakt razendsnel gegaan. De donkere kamer waarin hij destijds de zwart-witfoto's ontwikkelde, ging vijftien jaar geleden definitief op slot. De race tegen de klok met fotofilms naar het ontwikkellaboratorium brengen, is sinds vier jaar verleden tijd. Meekma maakte in december 2003 de overstap naar digitale fotografie. 'En ik heb er geen seconde spijt van gehad. Eigenlijk begrijp ik niet waarom ik er in het begin tegen was. Dit gaat gewoon zoveel sneller en je hebt veel meer controle en zekerheid.' Even is het stil en dan vertelt Meekma lachend: 'Ik weet trouwens nog wel een nadeel van digitale fotografie. Vroeger waren er veel nabestellingen van foto's. Zo heb ik de foto van de beste Sunny Boydochter uit de proefperiode wel dik honderd keer nageleverd, maar dat is helemaal voorbij.'

Meer schilderijen dan foto's

Het digitaal fotograferen heeft volgens Meekma ook veel voordelen door de mogelijkheid van het bewerken van foto's. 'Je moet niet bang zijn om het digitaal bewerken te gebruiken', vertelt Alger Meekma weloverwogen. 'Bijvoorbeeld een vlieg op de poot van een koe kunnen we nu heel gemakkelijk wegpoetsen. Ook zijn er onrustige koeien die beslist niet stil willen staan. Met de huidige techniek kan er iemand achter de koe blijven staan die we vervolgens digitaal weg kunnen halen. Dat is toch een voordeel? Het recht maken van de ruglijn deden we voor het digitale tijdperk ook al, alleen toen met de lijmbus. Maar laat er geen twijfel over bestaan, ik ben absoluut geen voorstander van te veel bewerken. Noord-Amerikaanse foto's lijken soms meer op airbrushschilderijen dan op foto's, daar houd ik absoluut niet van. Ik heb ook nooit een cursus fotoshoppen gehad, misschien is dat wel bewust om niet in de verleiding te komen van wat er allemaal kan.'

'Ik snap best dat het digitaal bewerken van foto's omstreken is. Op het moment dat je foto's digitaal bewerkt geef je mensen de gelegenheid om te fantaseren over wat er nog meer kan. Het is de verantwoording van mij als fotograaf om verantwoord met het bewerken van foto's om te gaan. Voor mij is de grens dat ik absoluut geen wezenlijke onderdelen van een koe verander. Ik doe geen dingen aan koeien die we in het verleden ook niet konden doen. Maar digitale fotografie heeft veel te veel voordelen om te zeggen dat het vroeger beter was. Ik ben ervan overtuigd dat het fotograferen van koeien in Nederland op een hele eerlijke manier gebeurt.'

Florus Pellikaan

Alger Meekma: 'Digitale fotografie heeft veel te veel voordelen om te zeggen dat het vroeger beter was'

Meer koeienman dan fotograaf